

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt X. Liberíne fuerint veteris Testamenti sancti, qui Iudaicæ Legis ceremonias obseruare tenerentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

Psal. 102.

secundum quam & remissionem peccatorum hic per
 fructus poenitentiae dignos peccator expectat; & iu-
 stus effectus, misericordiam sibi pollicetur ab eo iudice,
 de quo scriptum est: Qui coronat te in misericordia
 & miseratione. Vetus vero Testamentum, Lex erat ius-
 titiae & seruitutis, poenas sine misericordia graues de-
 poscens, si Legem non seruasses, neque vllum praebens
 satis efficax remedium ad conciliandam sibi iudicis
 misericordiam, si forte, ut est humana fragilitas, deli-
 quisses. Vnde beatus Augustinus ad illud Psal. 129.
 Propter Legem tuam sustinui te Domine: Quam, in-
 quit, legem? quae reos facit? data est enim Lex sancta,
 iusta, bona, Iudaica; sed reos eos potuit facere: non da-
 ta est Lex quae posset viuificare. Lex data est quae ter-
 reat & constringat in reatum: & non soluit Lex a pec-
 catis, sed ostendit peccata. Est ergo Lex miseri-
 cordiae Dei, Lex propitiationis Dei. Illa timoris fuit.
 Est alia Lex charitatis, quae delet praeterita, admonet de
 futuris. In ipsis monitis, si quid forte titubauero, dedi-
 sti remedium, quo te orem, dicens: Dimitte nobis de-
 bita nostra, sicut & nos dimittimus. hanc legem sta-
 nuisti mihi, ut quomodo dimitto, dimittatur: & inui-
 uicem onera portando, adimpleatur Lex Christi. haec
 itaque Lex est libertatis, secundum quam sustentemur
 atque expectantes Domini misericordiam, de pecca-
 tis nostris ac necessitatibus liberamur.

CAPVT X.

*Liberine fuerint veteris Testamenti sancti, qui Iudaica
 Legis ceremonias obseruare tenerentur.*

Hoc igitur satis, quantum arbitror, docuimus,
 minimè Christianam aut impediri aut immi-
 nuì libertatem, quod diuinæ Legis vinculis ac obli-
 gatione tenamur. quin potius hominis animum, tum

verè liberum fore, cum, quod faciendum esse ex diuina Lege perspexerit, id alacriter atque hilariter faciendum suscipiet. Neque verò aberit ab hominibus beatis, ut nec modò ab Angelis sanctis abest, felicissima parendi necessitas, quæ ex æterna & incommutabili Dei Lege oriatur. Atqui dubium non est, eos qui beatissimi, perfectissima suauissimaque libertate frui. Verum illud non immeritò moueat, quod de veteris Testamenti sanctis proponitur, fuerintne vera eis libertas Christiana, cum variarum adeò multipliciumque caeremoniarum iugo premi viderentur? Quod si superioribus aliquid effectum est, iam hæc quoque ad exitum perducta quæstio est. Cur enim hæc caruissent libertate, qui Legem sanctam & vtiliter institutam, illisque temporibus congruentem, obedienti & alacri voluntate seruauerunt; præsertim qui non essent ignari, quid rerum in Christo & in Ecclesia futurarum; omnis illa Sacramentorum varietas præsignaret? Quibus & agendis & contemplandis cum vtiliter, magnaque cum voluptate futurorum fidem exercerent, ea profectò ex parte nihil potuere perpeti seruitutis. Nā alterum quidem quod seruitutem affert iis qui inuiti grauatimque faciunt quod iis vtiliter & legitime præcipitur, longè fuit ab illis alienum, qui eo tempore iustitiæ luce fulserunt. Sed ea demum est miserabilis animæ seruitus (inquit Augustinus) signa pro rebus accipere, & supra creaturam corporeā oculum mentis ad hauriendū æternum lumen leuare nō posse. Et ad nostram nūc quidem pertinet libertatem, nō modò quod remissis peccatis, Dei præcepta non timore, sed amore; non spe terrenorum, sed cælestium faciamus: verumetiam quod abstulit à nobis Christus grauissimum illud multarum obseruationum iugum, ne carnaliter circumcidamur, ne pecorum victimas immolemus, ne Sabbatho septeno dierū volumine redeūte,

d ab

Lib. 3. de dō
ctina Chrī-
stiana, cap. 3.

Joann. 8. 5.

ab operibus etiam necessariis quiescamus, & cetera
 eiusmodi: sed ea spiritaliter intellecta teneamus; re-
 motisque umbris significantibus, in rerum ipsarum
 quæ significantur luce vigilemus. At ij qui Lege data
 vixere sancti, quos idem qui nobis datus est fidei ac
 dilectionis Spiritus, verè liberos faciebat, propter
 ipsius temporis statum, carnalem quæ hominum mul-
 titudinem, quam tali multiplicium obseruationum
 iugo conueniebat edomari, ipsas quoque illas umbras
 obseruatione tenebant; tantum hîc interim liberi præ
 cæteris, quanto magis & quid futurum significaretur,
 spiritu Prophetico prospiciebant; & propter mediato-
 ris certam expectationem, læti atque alacres umbris
 ipsis gestandis tempori seruebant. Siue igitur Abra-
 ham, siue ante illū iusti, siue post eum vsque ad ipsum
 Moysen, per quem datum est testamentum à monte
 Sina in seruitutem generās, siue cæteri Prophetæ post
 eum, & sancti homines Dei, vsque ad Ioannem Bap-
 tistam; filij sunt promissionis & gratiæ, secundum Isaac
 filium liberæ, non ex lege, sed ex promissione hæredes
 Dei, cohæredes autem Christi. Absit enim ut Nō in-
 stum, & prioris temporis iustos, & quicumque ab illo
 vsque ad Abraham iusti esse potuerunt, vel conspicui
 vel occulti, negemus ad supernam Ierusalem, quæ ma-
 ter nostra est, pertinere: quamuis anteriore tempore
 inueniantur esse quàm Sara, quæ ipsius liberæ matris
 prophetiam figuram quæ gestabat. Quanto evidentius
 ergo post Abrahā, cui sic declarata est ipsa promissio,
 ut pater multarum gentium diceretur, quicumque Deo
 placuerunt filij promissionis habendi sunt? Non enim
 ex Abraham & deinceps iustorum generatio versatur
 sed Prophetia manifestior reperitur. Ad Testamen-
 tum autem vetus, quod est à monte Sina in seruitutem
 generans, quod est Agar, illi pertinent, qui, cum acce-
 perint Legem sanctam & iustam, & bonam, putant sibi

sibi ad vitam literam posse sufficere. Et ideo quo fiant
factores Legis, diuinam misericordiam non quaerunt:
sed ignorantes Dei iustitiam, & suam iustitiam volen-
tes constituere, iustitiæ Dei non sunt subiecti. Ex hoc
genere fuit illa multitudo quæ aduersus Deum in
Eremo murmurauit, & idolum fecit: & illa quæ etiam
in ipsa terra promissionis fornicata est post deos alie-
nos. Sed hæc quoque in ipso veteri Testamento valde
reprobata est multitudo. Illi etiã quicumque ibi erant,
sola quæ ibi Deus pollicetur terrena promissa sectan-
tes, & quid pro nouo Testamento ea ipsa significant
ignorantes; eorum adipiscendorum amore, & amitten-
dorum timore, Dei præcepta seruabant: imò non ser-
uabant, sed sibi seruare videbantur. Tales erant filij
terrenæ Hierusalem, de qua dicit Apostolus: Seruit
enim cum filiis suis, pertinent ad Testamentum vetus
à monte Sina in seruitutem generans, quod est Agar.
Ex ipso genere fuerunt, qui Dominum crucifixerunt,
& in eadem infidelitate manserunt. Inde sunt adhuc
etiam filij eorū ingenti multitudine Iudeorum, quam-
uis iam nouo Testamento, sicut prophetatum est, per
Christi sanguinem patefacto atque firmato, & à flu-
mine vbi baptizatus magisteriumque professus est,
vsque ad terminos terræ Euangelio diffamato. Qui
Iudæi secundum prophetias quas legunt, per omnes
sunt terras vbique dispersi: vt ex eorū quoque codici-
bus Christianæ non desit testimonium veritati. In hac
carnalium hominum vniuersitate, illa est multitudo
quam præfigurabat Esau maior natu filius, de quo scri-
ptum est, Maior seruiet minori. Acceperunt ambo de
tore calii, & de pinguedine terræ, Iacob & Esau: vt au-
tem ei seruirent gentes, non accepit nisi Iacob. Carna-
les enim per vniuersum mundum, seruiunt spirituali-
bus; non spirituales, carnalibus. quia de his deficien-
tibus, illi proficiunt. Et si enim quod nolunt faciunt,
d 2 prodest

*Vide Chrysost.
hom. 14. in
Epist. ad Rom.
de seruis Vete-
ri Testam. c. 1.*

*Vide Aug.
Serm. 22. in
scorsim excusis.*

prodest tamē spiritualibus mala conuersatio carnalium: cuius & considerata turpitudine, magis ad boni honestiq. studiū inardescūt, & toleratione coronantur.

CAPVT XI.

Veteris Testamenti sanctos non fuisse liberos beneficio veteris Testamenti, sed noui.

QUIA verò veteris Testamenti sanctos vera diximus präditos fuisse libertate: quari potest cuius beneficio Testamenti illam fuerint consequuti libertatem. Nam vetus quidem ipsum Testamentum, quod in seruitutem dicitur generasse, nihil præstabat earum rerum quæ liberum queant efficere; siue Legem spectaueris duabus illis tabulis inscriptam, Deique digito exaratam; siue Spiritum eum, quo imbuebat eos quos peperisset; siue innumeras propè caeremonias, in magna sacrificiorum varietate constitutas. Et quod ad ipsum in primis attinet Decalogū, per eum quidem esse potuit cognitio peccati: sed ut ipsi obedientia, vera peccati declinatione præstaretur, id efficere nullo modo potuit. Atqui veram hominis libertatem sine obedientia & impletionē Legis diuinæ constare non posse, hæcenus docuimus. Iustificabat ipsi quidem Lex obediētes sibi. Quis enim dicat non iustificari eos qui Legi obtemperant? Sed quia Legis sola cognitio in natura vitata & infirma non pariebat obedientiam, idcirco nec iustitiam cuiquam afferbat. Quocirca per Prophetam de ipso quoque Decalogo dictum est à Domino: Dedi eis præcepta non bona, iudicia in quibus non viuēt: tum quòd non eos præcepta & cognita facerent bonos: tum quia etiam bonæ Legis occasione, deteriores sua prauitate euadere. Nam peccatum, inquit Apostolus, occasione accepta per mandatum, seduxit me, & per illud occidit. Itaque

Ezech. 20.

Aug. e. 1st. 19.

ad Hieron.

Rom. 7.